

РЕШЕНИЕ

№ 227

гр.София, 12 февруари 2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на трети декември две хиляди и деветнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДАНИЕЛА АТАНАСОВА
ЧЛЕНОВЕ: ЛАДА ПАУНОВА
ДАНИЕЛ ЛУКОВ

при участието на секретаря Илияна Петкова
и в присъствието на прокурора от ВКП Петър Долапчиев
след като изслуша докладваното от съдия Даниела Атанасова наказателно дело
№ 971/2019 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по протест на Софийска апелативна прокуратура и жалба на гражданския ищец „фирма“, представлявано от изпълнителния директор Д. Т., срещу въззивна присъда № 2 от 31.01.2019г., постановена по в.н.о.х.д. № 833/18г. по описа на Софийски апелативен съд.

С определение от 05.11.2019г., постановено в закрито съдебно заседание на основание чл. 352 от НПК касационното производство в частта досежно протеста на Софийска апелативна прокуратура е било прекратено, поради оттеглянето му.

В съдебното заседание пред касационната инстанция, представителят на ВКП изразява становище за неоснователност на касационната жалба и счита, че същата следва да бъде оставена без уважение, а новата присъда на въззивния съд – потвърдена и оставена в сила. Намира, че след като САС е установил, че не е налице деликт по смисъла на чл. 45 от ЗЗД, правилно е отхвърлил като неоснователен предявения граждански иск.

Адвокат Г., защитник на подсъдимия, изразява становище, че жалбата на гражданския ищец е неоснователна, а въззивната присъда от 31.01.2019г. по в.н.о.х.д. № 833/2018г. по описа на САС, с която е отхвърлен гражданския иск, следва да бъде оставена в сила на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК. Защитникът излага подробни съображения в подкрепа на позицията си. Също така представя писмени бележки.

Граждански ищец „фирма“, представлявано от изпълнителния директор Т., и неговият повереник – адв. Н., редовно призовани, не се явяват в съдебното заседание.

Подсъдимият Х. М. Я. Т., се присъединява се към становището на защитника си и моли съдът да потвърди присъдата на САС.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и в пределите на правомощията си, намери следното:

С присъда № 2 от 31.01.2019г., постановена по в.н.о.х.д. № 833/2018г. по описа на Софийски апелативен съд, е отменена изцяло присъда № 75 от 28.03.2018 г. по н.о.х.д. № 2383/2017 г. по описа на Софийски градски съд и е постановена нова, с която подсъдимият Х. М. Я. Т. е признат за невиновен в това, че в периода от 11.04.2013 г. до 11.12.2013 г. в [населено място], при условията на продължавано престъпление, в качеството си на длъжностно лице – управител на „фирма“, е присвоил чужди пари в общ размер на 35 457.10 лева, представляваща сума в големи размери, поверени му да ги управлява, като изтеглил от банковата сметка на „фирма“ в „банка“ суми и не представил разходнооправдателни ордери за разходване на сумите по предназначение, както следва: 1.) на 11.04.2013 г. в размер на 2000 лева; 2.) на 20.09.2013 г. в размер на 2 022.60 лева; 3.) на 20.09.2013 г. в размер на 1000 лева; 4.) на 10.12.2013 г. в размер на 5000 лева; 5.) на 11.12.2013 г. в размер на 13 000 евро с левова равностойност 25 434.50 лева, поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдан по повдигнатото срещу него обвинение по чл. 202, ал. 2, т. 1, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1 от НК.

Със същата присъда САС е признал подсъдимия за невинен в това, че в периода от 25.11.2013г. до 12.12.2013 г. в [населено място], при условията на продължавано престъпление, с три отделни деяния, в качеството си на длъжностно лице – управител на „фирма“ съзнателно е сключил неизгодни сделки – договори за заем между „фирма“ и „фирма“, и „фирма“ и „фирма“, и от това са произлезли значителни вреди за „фирма“ в общ размер от 275 000 евро с левова равностойност от 537 853.25 лв. и 60 000 лева, както следва: 1.) на 25.11.2013 г. подписал договор за заем между „фирма“ и „фирма“ за сумата от 165 000 евро, с левова равностойност 322 711.95 лева; 2.) на 26.11.2013 г. подписал договор за заем между „фирма“ и „фирма“ за сумата от 60 000 лева; 3.) на 12.12.2013 г. подписал договор за заем между „фирма“ и „фирма“ за сумата от 110 000 евро с левова равностойност 215 141.30 лева, поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдан по повдигнатото срещу него обвинение по чл. 220, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК.

Въззивният съд е отхвърлил предявения от „фирма“ граждански иск с правно основание чл. 45, ал. 1 от ЗЗД за сумата от 35 457.10 лв., ведно със законната лихва, считано от 11.12.2013г. до окончателното изплащане на сумата.

Касационната жалба е допустима, но неоснователна по същество.

На първо място следва да бъдат очертани пределите на касационната проверка и посочени някои принципни положения, имащи значение за надлежното произнасяне на настоящата инстанция по жалбата на гражданския ищец.

Въззивната присъда в частта, с която подсъдимият Х. М. Я. Т. е признат за невиновен и оправдан по повдигнатите му обвинения за престъпления по чл. 202, ал. 2, т. 1, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1 от НК и чл. 220, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК е влязла в сила: на първо място- касационната жалба на гражданския

ищец в частта, с която е атакувал наказателната част на присъдата за престъплението по чл. 220, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК е била върната от съдията-докладчик/разпореждането е влязло в сила/; на второ място – касационното производство досежно протеста на Апелативна прокуратура – София е прекратено/съгласно цитираното по горе определение/.

Съгласно разпоредбата на чл.88 от НПК гражданският иск в наказателния процес се разглежда по правилата на този кодекс, а доколкото в него няма съответни правила, се прилага Гражданско процесуалния кодекс.

Разпоредбата на чл.307 от НПК задължава съда да се произнесе по гражданския иск и когато признае подсъдимия за невинен.

Нормата на чл.413 от НПК, касаеща задължителната сила на съдебните актове, в случая е относима в производството пред настоящата инстанция, предвид влязлата в сила присъда в наказателната ѝ част.

Институтът на непозволеното увреждане е уреден в ЗЗД -разпоредбите от чл.45 до чл.54, и се основава на задължението за поправяне на виновно причинени вреди другиму. Непозволеното увреждане е сложен юридически факт, елементите на който са: деяние(действие или бездействие), вреда, противоправност на деянието, причинна връзка и вина, обединени от правна норма в единство. Съществуват определени особености, касаещи елементи от състава на непозволеното увреждане, а именно: по отношение на вината – тя се предполага до доказване на противното/чл.45, ал.2 от ЗЗД/; вредата е основен елемент, без който не може да се говори за непозволено увреждане; причинната връзка е обединяващия елемент, който не се предполага, а подлежи на доказване.

За гражданския иск в наказателния процес е характерно, че той има акцесорен характер, което обуславя неговата зависимост от решаването на въпросите по повдигнатото срещу подсъдимото лице обвинение. Когато подсъдимият бъде оправдан, понеже не се установява описаното в обвинителния акт престъпление да е осъществено, да е противоправно или виновно, или не е доказано авторството, приетият за съвместно разглеждане граждански иск ще бъде отхвърлен. Гражданската отговорност обаче може да съществува, без налична наказателна в случаите когато престъпната несъставомерност не изключва гражданския деликт, както и при погасяване на наказателната отговорност, поради давност или амнистия.

След постановената оправдателна присъда по обвинението за престъпление по чл.202 от НК, въззивният съд е отхвърлил изцяло предявения от “фирма” граждански иск за сумата от 35 457,10лв, като неоснователен, поради липсата на щета за гражданския ищец. Приел е, че не е налице причиняване на вреда, тъй като по делото не е доказано, че изтеглените от подсъдимия суми в общ размер на гражданската претенция, са липсващи от касата на дружеството. Също така апелативният съд е приел, че при отсъствието на един елемент /в случая- вреда/ от фактическия състав на деликта е безпредметно да бъдат обсъждани останалите елементи. Тези изводи на контролираната инстанция се споделят изцяло от настоящия състав, като правилни и законосъобразни. По отношение на аргументите на касатора за невярна оценка на доказателствата относно приетите фактически положения, е необходимо да се посочи, че касационната инстанция е обвързана от една страна с приетите факти от САС, а

от друга със задължителността на влязлата в сила присъда по въпросите, посочени в чл.413, ал.2 от НПК.

Предвид изложеното, въззивната присъда на Софийски апелативен съд в гражданско-отхвърлителната ѝ част следва да бъде оставена в сила.

Водим от горното, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивна присъда № 2 от 31.01.2019г., постановена по в.н.о.х.д. № 833/2018г. по описа на Софийски апелативен съд в гражданско-отхвърлителната ѝ част.

В останалата част присъдата е влязла в сила.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: